רעיון יפה שמחפספס

הרעיון היה פשוט מאוד. היוזם, מאוד הזעיר לה אותו אברהם בר־גיורא מ"מניין הצעירים" בירושלים, תולדה הנביאה, בניברק. הוא פנה לכמה מהמתפללים במניין הזה, שלהם משפחה בקיבוצ הראשונה בהתיישבות ביש"ע, והציע להארגנות שתשא את השם (משהו כזה) "הר־ים למען הבנים ביש"ע". היתה התלהבות והי־תה ישיבה ראשונה, ובמהלכה חולקו תפקידים לכל הנוכחים. בסופה נקבע מועד לישיבה שנייה, שאליה אמורים היו לבוא הורים נוספים וכך תתחיל פעולת שרשרת באזור המרכז, שתכליתה להביא את המאבק למרכז הארץ ולאו דווקא בהתנגדות. בגרעין היסוד כוחות מעולים בהחלט המסברה בעיקר ופחות בתחום הארגון.

גברת ר. נתבקשה לבוא כדברים שלפוניים עם עוד הורים ועניה בחיוב. ומליבור למעשה והשיחות התנהלו בערך כך: הרעיון הוא כזה וכזה כנ"ל. הצד השני בקו: "קוף קוף, לזוק־חי־כינו תבזורכו. קוף קוף מישהו עושה משהו, ואי שנבוא לפגישה."

לפגישה הצטרה הבינו לא מעט כיסאות אלא שה"קוף קוף" ברובם לא הגיעו.

הדיונים הם מפה ועד למסחה, אלא שבפר־על הכסאות נשארו מיותמים. ישנם הורים אוהבים ומודאגים שאומרים: "אנחנו מיואשים מהכל, תעזבו אותנו". אחרים בוחרים בסנגון אחר: "אני רוצה להיות בת־עינה, אין לי עם מי לדבר", וכיוצא־בזה אמרות כנף.

החשבון הוא פשוט: בבני ברק לבדה עשרות רבות של בתי כנסת שהמתפללים בהם חוב־שים כיפות סרוגות ולחלקם ודאי יש בנים/ות ביש"ע ולרובם קרובים בדרגה שנייה. אין ספק שאפשר לגייס אותם נגד הסרנספר וכך לעבור את המחסום שבין המתנחלים לבין המרכז. אבל שוב, חסרה מנהיגות ויד מארגנת ברמה סבירה.

ה"הורים למען הבנים ביש"ע" היו יכולים להתלכלך על צידוד מצביעי ש"ס ועסקנו מפ־לגה זו, אחד על אחד. זוהי פעולה חשובה ושל כמותה אפשר ליזום בלי גבול, אבל בינתיים הדברים אינם זזים וחבל.

מה שזורחים את הפעילים בפגישה השנייה, הם החשורות הנחרצים, שהעדלו כלפי אישיות מרכזית במועצת יש"ע כמשתפת פעולה עם השב"כ ואף מעבר לזה.

כששמעתי את השם, לא הופתעתי אישית, כי בעבר הוא כבר עלה על מזבח החשורות. אך לם, הפעם היו מוכנים להישבע בשם ומלכות, כי האיש המרכזי הזה עובד בשורות השב"כ במישרה מלאה.

כן נכון או לא נכון, הדבר פוגע באמינות מועצת יש"ע, אם כי למיטב הידיעה אין לעצת יש"ע מה להסתיר וכל פעילותה נקייה וחזקה.

"ישפה" – דו"ח בינים

זו היתה, מבחינתי, שיחת הטלפון של המיל־גיום. על השולחן בביתו של מודי ורבי, ר' אב־רהם דוסיטרובסקי הי"ו, הנחתי את הפלאפון פתוח, למרות השיעור בגמרא, משום שהמתנתי לשיחת טלפון חשובה. והנה צילצול והייתי משוכנע כי זו השיחה הצפויה. אלא שהקול לא היה מוכר. "אני ב.ל. (פתח־תקוה) ואני מבקש להודות לך" – פתח הדובר מעברו השני של הקו. במה דברים אמורים – שאלתי רל. הסביר לי, כי באחד הימים פירסמתי במדור זה מספר טלפון של עמותה להיכרויות לשם נישואין בשם "ישפה". הוא טילפן, הכיבוד לו את נ.פ. ממ־עלה אדומים ה"זואדע" כבר היה. (האריסיס היו ביום ראשון השבוע). שמחתי שמחה גדולה למ־רות חלקי המאוד קטן בסיפור הזה.

כזכור, מאחורי עמותת "ישפה" עומד מיודע־נו ראש הרזה הצעיר במפר"ל, חיים פלק, וכפר־על את המשרד הזה מנהלת ענת ברזכי מעמורה.

עד לאחרונה ממש, עסקה ענת באיסוף מספר נכבד של שמות, בעיקר של רווקים, איפסנה אותם במחשב ועכשיו "ישפה" בנוי להגיב מהר יותר לפניות "דרושים."

תוך כדי עבודת ריכוז השמות התקיימו שתי שבתות שיועדו לפגישות וסגנויות. אחת בעופרה ואחת בנוף־איילון, "מאוד מפולח על־פי גיל, השכלה ורמת־דתי. האידיה היה חינמי: מקבה הר־נחה את השבת והדברים מאוד חיוביים."

"הצפה": כמה שמות יש לכם כבר במחשב?

ענת ברזכי: סדר גודל של מאות אנשים עד כה הפעילות התקבה בקרב גילאי 30־25. בעוד חודש תינתן תשומת־לב למבוגרים יותר וגם לצעירים יותר.

אומרת ענת ברזכי: לא לכל אחד אנחנו יכד־לים להציע מיד בן/בת זוג. אין זה עניין של להציע כדי לצאת ידי חובה ואם אחת לא קיב־לה ממני תשובה במשך חמישה חודשים – אני מתקשה להירדם בלילות.

ליד העמותה פועלות נשים מתנדבות. הן עוסקות בשידוכים עצמם ובראיונות של הפר־נשים. חסר לעמותה כוח־אדם וכל מתנדבת תת־קבל בברכה.

כל פונה מתבקש לשלם סך של 100 ש"ח הר־צאות המשרד, טלפונים ומזכירות וכיו"ב.

לקראת סוכות צפויה התכנסות של רווקים ורווקות מארה"ב, בריטניה ומדינות נוספות באירופה. הכל בפיקוח על טהרת הקודש והדב־אבא דינר המרכז את "יעידת רבני אירופה", הבמיה עזרה ככל שידו מגעה.

ישנם תורמים שמגלים עניין רב בפעילות הזאת, שנותנת פירותיה מעבר לחוג הראשון הנ"ל, ודיווחים יבואו.

יבדוכו כל העוסקים במצווה חשובה זו.

מחצרות אדמו"רים וחסידים

נדוניה קצרת מועד

לאחר הבחורים שלמד בישיבת ראשין, שידכו נערה יתומה. היסס המשודך אם לקבל את ההצ־עה, משום היות הנערה יתומה. קרא מרן בעל ה"חפץ חיים", רבי ישראל מאיר הכהן זצוק"ל לבחור ואמר לו: עליך לדעת שאם הנערה היא יתומה, הלא ה' הוא אבי יתומים, ואם אמה היא אלמנה הלא ה' הוא דיין אלמנות.

חתנו של ה"חפץ חיים", רבי מנחל זקס שהיה נוהג בשעת השיחה, שאל את חותנו, לאחר שזר־כחוד יצא את החדר: לפה לא אמרת לו כי יש לנ־ערה נדוניה של שלוש מאות רובלים, שהוא סכום כסף נכבד ביותר. אם הבחור היה שומע על כך ודאי שהדבר היה מוסיף עוד שיקול להיענות להצעת השידוך בחיבוב.

השיב לו ה"חפץ חיים": דבריך הם מתרים עד מאוד. הלא הם צריכים לחיות ביחד איזה חמ־שים שנה. מה כבר יהיה, אישראל, אם אומר שיש לו נדוניה של שלוש מאות רובלי והלא שלוש שנים אחר החתונה הם יגמרו את הכסף, ואחרי זה הם צריכים לחיות עוד ארבעים ושבע שנים. אלא מאי? אם כל ארבעים ושבע השנים הללו – ה' כבר ידאג למלא, אם כן, כל השאלה אינה אלא שלוש־שנים, ומה כבר חשיבותן של אלה לעומת עוד מספר כה רב של שנים?

וסיים הרב מגדל זקס את הסיפור ואמר: כך באמת היה. שלוש שנים אחרי החתונה הם פל־הכסף, אבל האיש ואשתו הסיסו לחיות באשר במשך חמישים שנה.

והנו סיפור אחר מתוך מאות על רוח הקודש שפיעמה בבית מדרשו של ה"חפץ חיים", ושמש־תים התגלגלו בדלת אמותיו של ה"חפץ חיים" רבי יום ביומו, וראה עדיותו ממקור ראשון כ"מאיר עיני ישראל."

ומדהים סיפורו של הרב נתן מאיר וכטפויג, על זצ"ל, מי שהיה המשגיח בישיבת לייוויו, איה"ב, אותו שמע מפי ראיה.

ה"חפץ חיים", הגיע לביקור בעת שהותו בביאליסטוק, לאחד מתומכי הישיבה בראשי־ם בעלת הבית פתחה את הדלת ושאלה את ה"חפץ חיים" את מלוותו למבוקשם, מבלי שידעה כי קדושישראל בכבודו ובעצמו עומד כעת לפניה.

ה"חפץ חיים" השיב לה שנראה לדבר עם בעלה, נאנחה האשה ואמרה בצער כי הוא מאוד חולה. כבר תקופה ארוכה שאין הוא קם ממיטתו ואין הוא יכול להגיע את ידיו דרגלין ר"ל.

כששמע ה"חפץ חיים" את הדברים, ביקש ממנה רשות להיכנס ולבקר את בעלה החולה והאשה הסכימה.

כשנכנס לחדר החולה הוא מיד זיהה כי הער־מד לפניו הוא מרן בעל ה"חפץ חיים" והביע צערו והתנצלותו על כי אין בכוחו ואפשרותו לעמוד לכבודו.

לאחר מספר מלות ניחום, שאל אותו ה"חפץ חיים" האם הוא יכול לתת לו את ידו ללחיצת "שלום עליכם" כנהוג, אולם החולה השיב שכבר זמן רב שאינו מסוגל לנענע את ידו ואפילו לאר־חת כוס בידו אין באפשרותו וכל שכן שלא שיוך שיינתן את ידו ל"שלום עליכם."

מנה הכהן הגדול לחולה תשתוב נא כעת לה־רים את ידך. החולה ניסה, אך לא הועיל מאומה. היד סרבה להתרומם, במצבה כך כבר משך תקר־מה ארוכה.

ה"חפץ חיים" לא הירפה והפציר בו שישתדל עוד פעם ועוד פעם להרים את ידו, והלה עשה כבקשת ה"חפץ חיים" עד שלאחר ניסיונות חוד־רים ונשנים, הוא החל לנענע את ידו. או פשט ה"חפץ חיים, את ידו והחולה הצליח להכניס את ידו בתוך ידו המושטת של ה"חפץ חיים". כאן פרץ החולה בבכי מרוב התרגשות אלא שה"חפץ חיים, לא עצר, הוא ביקש ממלוותו שיחזיק את ידו השניה של החולה, כדי לעזור לו להתיישב על המיטה.

משמשע זאת החולה אמר ש"זה לא שייך", אבל ה"חפץ חיים" בשלו. ואכן, ביחד תפסו אותו בשתי ידיו והשיבוהו על המיטה. כאשר התיישב אמר לו ה"חפץ חיים": הנה אתה רואה שאתה יכול לשבת. והאורח לא הירפה. שוב פנה למל־מד ואמר: כעת נעזור לו לקום על רגליו שידד מלמיטה. וכך עשו, והמשיכו עוד, עד שעזרו לו אפילו ללכת כמה פסיעות. לאחר מכן נפרדו מה־חולה ויצאו את ביתו.

המלווה של ה"חפץ חיים", שהיה עדיין אחוז תדהמה ממה שראה בעיניו, שאל את ה"חפץ חיים" איך זה קרה ומה פשר המחזה שראה כעת בבית החולה. "מה הזידוש" השיב ה"חפץ חיים" הלא זו גמרא מפורשת במסכת ברכות דף ה עמוד ב', הוה לשון הגמרא שם: "רבי חייא בר אבא חלש (חלה). על לגביה (בא לבקרו) רבי יוחנן. אמר ליה: הביבין עלייך יסורייך אמר ליה: לא הן ולא שכרן. אמר ליה: הב לי ידך (תן לי את ידך). יהב ליה ידיה אוקימיה (הושיט לו את ידו וקימו).

והעמידו רבי יוחנן, כלומר נעשה בריא.)

חזאת סיפר רבי סוביה זין זצ"ל תלמידו של ה"חפץ חיים" זי"ע.

בהיותו במחיצת מקודבין, סיפר ה"חפץ חיים":

"חרשות" מהעולם העליון ומבית־דין של מעלה. וכך אמר: היה אדם גדול אחד (בתורה) שנפטר מן העולם. והיות ובשנים הצעירות שלו היה שונה בהנהגותיו, היה לו על מה למסור דין וחשבון והי תעודתו עליו קטרוגים ומקטרגים. מס עליו "הקב"ה, ומה עשה אותו המשיר מדן ה"חפץ חיים". ואמר מובאר לישנאי: "עדר ואם אינם אריין בעבר עמן אין זיין סוכה אריין" (והוא מכונים אותו לתוך סוכתו), כלומר, שיש לקב"ה "סוכת שלום" ששם אין רשות למקטרגים להיכנס ולהשטין, וכך הצילו מהקטרוגים.

והשיפ תלמיד אחד של הח"ח, הר"ר יוגרל גולה בודט: הגיע אל הח"ח יהודי מודאשא, שהיה מתומכיה הקבועים של הישיבה בראדין. תוך כדי שיחתו עם הח"ח אמר כי יהודי אחד חולה שלח סכום כסף גדול לישיבה, והוא מבקש את ברכתו של ה"חפץ חיים" לרפואתו.

הח"ח שמע את הדברים ולא ענה מאומה. חזר וביקש הווישאי כמה פעמים בכה קבוד החולה והח"ח אינו משיב כלום. בעודו בראדין, הגיע מברק מודאשא שהיהודי נפטר באותו לילי־שבת, או אז הבין השליח את שתיקתו של ה"חפץ חיים". זי"א.

עיצוב גרפי: ליאת שוף, דנה בן־עמי, אנה וליצקובסקי עורכת המוסף: נעמי גולן